AD-162 Seat No. ______

B. A. (Sem. VI) Examination

March - 2019

CC-607 : Gujarati

(ભાષાના સ્વરૂપન અભ્યાસ - ૨)

Time : **3** Hours] [Marks : **70**

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતીય આર્યભાષાકુળનો પરિચય કરાવી એની વિકાસરેખા સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૧ નોંધ લખો : ૧૪

(૧) આદિમ ભારોપીય ભાષાકુળ

(૨) મોનખ્મેર અને દ્રાવિડી ભાષાકુળ

૨ ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્‌ભવની સ્પષ્ટતા કરી એના વિકાસના દ્વિવિધ તબક્કાઓ સદૃષ્ટાંત ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૨ નોંધ લખો :

(૧) એકવડા 'હ'નું પરિવર્તન

(૨) 'અઈ' અને 'અઉ'નું એ-ઓ અને ઍ-ઑ.

૩ ગુજરાતીની પટ્ટણી અને સૌરાષ્ટ્રી બોલીની ઉચ્ચારણ વિષયક લાક્ષણિકતાઓ સદૃષ્ટાંત ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૩ નોંધ લખો :

(૧) ગુજરાતી વાક્ય રચનામાં પદક્રમ

(૨) ગુજરાતી લિંગ સિદ્ધિના પ્રત્યયો

૪ નોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) ૧૪

(૧) તત્પુરુષ સમાસ અને તેના પ્રકારો

(૨) વિકારી અને અવિકારી નામો

(૩) વાક્યના પ્રકારો

(૪) પ્રેરક અને પુનઃપ્રેરક રચનાઓ

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪

(૧) દ્રાવિડીકુળની ભાષાઓ હાલમાં ભારતના કયા રાજ્યોમાં બોલાય છે ?

(૨) આદિમ ભારત-યુરોપિય ભાષા બોલનાર પ્રજાના મૂળ નિવાસ સંબંધિત વિદ્વાનોએ કરેલ અનુમાનો જણાવો.

(૩) ચીની-તિબેટી ભાષાકુળની ભાષા બોલાતી હોય તેવા ભારતના ચારેક પ્રદેશ અને તેની ભાષા-બોલીનાં નામ જણાવો.

(૪) 'લ' નો 'ળ' અને 'ષ' નો 'ખ' પરિવર્તનનાં બબ્બે ઉદાહરણ આપો.

(૫) ધ્વનિ પરિવર્તનની કઇ લાક્ષણિકતા મુજબ પ્રાકૃત 'कोडि' શબ્દ ગુજરાતીમાં 'કરોડ' રૂપે અવતરે છે.

(૬) વાક્ય કક્ષાએ પ્રવર્તતા 'આકાંક્ષા' અને 'સંનિધિ' તત્ત્વોની સમજ આપો.

(૭) પદ સંવાદ એટલે શું ? સમજાવો.

(૮) રવાનુકારી રચનાની સમજ આપી તેનાં બે ઉદાહરણ આપો.

(૯) નામિક પરિવર્તન કોને કહેવામાં આવે છે ?

(૧૦) કર્મણિ અને ભાવે પ્રયોગ વચ્ચેનો તફાવત સદૃષ્ટાંત આપી સમજાવો.

(૧૧) અનુગ અને નામયોગીની સમજ આપી બંને વચ્ચે રહેલા બે તફાવત લખો.

(૧૨) દક્ષિણ ગુજરાતની સુરતી બોલીનો વિસ્તાર જણાવો.